

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " 50 "
Negyedévre 3 " 50 "
Egy hóra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Hát hátsó polt sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többes-
hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek fel. Bő jogdíj min-
den külön bejelölésért 50 kr.

Az osztrák császár.

Irta: Dr. Király Péter.

Debreczen, nov. 11-én.

A kiegyezésről szóló törvény a közös hadsereg nyelvéről semmi határozott rendelkezést nem tartalmaz . . . hanem az uralkodónak a hadsereg egységes vezénylete, vezérlete és szervezése tekintetében korlátlan intézkedési jogot ad. Egyzóval kimondja, hogy „a ki bírja, az marja,“ mert régi dolog, hogy a „közös tehénnek turós a háta“ . . . De okoskodjunk csak egy keveset.

Vajjon Ő felségének mint osztrák császárnak holmi felbérelt magánszolgái, és nem magyar honpolgárok-e azok a fegyverképes ifjak, a kiket magyar anyák szültek a világra? Vajjon nekünk, mint embereknek, mint nemzetnek, mint magyarnak, nincsenek-e velünk született olyan természetes jogaink, a miket maga az Uristen sem vitathat el tőlünk?! . . . Hol van az megírva, hogy a magyar szülők osztrák fattyukat neveljenek fel az osztrák császár részére véradó gyanánt?! . . . Hol van az megírva, hogy a magyar édes anyák és apák gyermekeiket a magyar haza szégyenére és gyalázatára kötelesek osztrák járom igazvonó barmaiként — minden ellenérték nélkül — átengedni?! Hol van az megírva, hogy felettünk bármi tekintetben is joga lenne az osztrák császárnak kénye-kedve szerint uralkodni s az alkot-

mányos magyar király jogkörét akár közvetlenül akár közvetve holmi sehon-
női miniszterekkel csorbitgatni és meg-
sértetni?! . . .

Ez nincs megírva sehol! ebbe — ilyen értelemben — senki sem egyez-
hetik meg s még kevésbé az alkotmá-
nyos magyar király és magyar nemzet.
. . . . Deák Ferencz a nemzet képvisel-
letében ilyesmit nem tehetett, ha pedig
tett volna, akkor ő nem a haza bölcse
és megváltója, hanem a haza örültje és
meggyalázója lett volna!

És mégis úgy áll a dolog, hogy az
ugynevezett „közös ezredeknél“ tiltva
van a magyar szó s a magyar királyt
ott absolute nem becsülik semmire, a
magyar nemzetet még ennél is keve-
sebbre, nekik csak egy urok és földi
Istenök van és ez az osztrák csá-
szár . . .!

Az osztrák császár uralma tehát
hadügyi tekintetben felette áll a magyar
király hatalmának s a magyar király nem
suverain úr, hanem csak az osztrák csá-
szárnak egy hivatalnok, minthogy pedig
ez a hivatal kényesebb természetű mint
más hivatalok, hát ezt az osztrák császár
nem tölti be senkivel, hanem időrl-
időre ő maga látja el annak a sorát;
hogy pedig a czerimonjának semmi hja
ne legyen, hát megtűri, hogy őt ma-
gyar királynak is nevezhessék . . .

Egy fejedeleme nézve mindez ár-
tatlan mulatság és jóízű humor lehet, —

reánk nézve pedig keserű fájdalom —
és elviselhetetlen sértés! — a legjog-
talanabb és legpéldátlanabb arczulatése
magyar nemzeti önértelünknek . . . Így
van az . . . »a mi a macskának játék,
az egernek — halál! . . .« ez ugyan ke-
gyetlen példa, de a szomorú valóság
juttatja eszünkbe.

Lehet-e olyan alkotmányt elkép-
zelnünk ezen a földön, a mely egy idegen
fejedelmet arra jogosít fel, hogy akkor
alázza meg tulajdon alkotmánya szerint
az illető nemzetet önértelében — emberi
és polgári méltóságában, — a mikor
épen neki tetszik?! Lehet-e egy uralko-
dónak kitanulmányozhatatlan szeszélyére
bizni, hogy kénye-kedve szerint vetköz-
tethesse ki magyar jellegéből ennek a
nemzetnek hadköteles polgárait s kénye-
kedve szerint hamisithassa meg bennök
a természet öröktörvényein alapuló isteni
jogokat — a származás, vérségi hová-
tartozás, nyelv és honfui szent köte-
losség jogait . . . ?!

Lehet-e annak a nemzetnek, mely
mindezt békén tűri — egyéb sorsa,
mint a leggyalázatosabb szolgáltság és
politikai halál?! . . .

Szerencsétlen magyar nemzet!

A ki látja, átérzi és fájlalni tudja
kétségbeejtő sorsodat: nincs olyan ön-
tudatos teremtése Istennek, a mely té-
gedet meg ne szánná . . . s ha ismerné
siralmas helyzetet a világ és emberis-
ség: bizony még ha kőből lenne a

Képzletbeli miniszterek.*

Közel egy negyedszázada szántom már a
fehér «kutyanyelveket» mint író és hírlapíró.
Nem bírom magamat egészen odaadni az egyik-
nek. Ugy vagyok, mint Apaffy Mihály, kinek
kétféle imádságos könyve volt s ha azt látta,
hogy siket füleknek beszélt fölfelé az egyikből,
a másik vasárnap elővette a másikat.

De vagyunk így többen, az a baj, hogy
sokan, egyszer írók, máskor ujságírók. Egy
része kedvtőlésből, de leginkább azért, mert
az egyik civillista nem elegendő. Pedig a két
foglalkozás közt nagy a különbség.

Az író a halhatatlanságnak dolgozik, a
hírlapíró a holnapi napnak, de a holnapi nap
bizonyos, a halhatatlanság bizonytalan. Az író
kétségkívül souverain a fantázia birodalmában
s alakjai sorsát maga intézi, megházasítja,
vagy lefejezti őket, a mint neki tetszik, —
hatalma nagyobb az angol parlamenténél, mert
ő fiából is csinálhat leányt, a hírlapíró ellen-
ben a való életben dolgozik, üti vagy emeli az
élő embereket, de egész korlátlanul még se
bir a sorsukkal, mert a legmaróbb cikk se
tűri el a csontját senkinek.

Az ujságírónak ingyen jegye van a vas-
utakon, a poétának ingyen lova van, — a

* Előszó. Mutatvány Mikszáth K. Almanach-jából.
Egyetemes Regénytár XV. évfolyam IV., V. kötete.
Singer és Wolfner kiadása. Ára diszkótésben 1 frt,

Pegazus. Valóságos király ő, mikor a hátán ül.
Csak mikor leszáll róla, akkor kiesiny és boldog-
talan. De hát minek száll le? Hja, mert
kell, mert épen a boldogtalanság az a rét, a
hol a lovacska legelni szeret.

Így folytathatnám a különbségeket a két
foglalkozás közt, fel-orolhatnám azokat a ked-
ves bohóságokat, a melyekkel a mi fekete
kenyerünk körül van czifrázva, a fejedelmi
többséget és a különféle praerogatívákat. De
minek? Az olvasó már ebből is láthatja, hogy
a fantázia országa és az ugynevezett «hetedik
nagy hatalom» különböző szelességi fok alatt
fekszik, elűtő éghajlati viszonyokkal s hogy
egy kalamárisból igazítani a kettőt talán sok
is egy embernek.

Hát persze sok, de nem lehetetlen. Terin-
gettét, tart az ember magának a két képzlet-
beli országra, képzletbeli minisztereket . . . ez
az egész. Nekem magamnak is két ilyen fic-
kóm van, egy irodalmi- és egy ujságminiszter.
Ezek keresik ki a témáimat, proppozíciókat
tesznek, intrikálnak nálam egymás ellen, —
kontrakarrirozzák egymást s beletanácsolnak
egyik a másiknak a dolgaiba, azonfelül dicsértik
a szakmájukat.

Az ujságminiszterem így szól:

— Nincs nagyobb boldogság, mint súlyos
argumentumokkal összerombolni egy hatalmas
embert.

— Ugyan menjen! Szilágyi azt állítja,

hogy a legsúlyosabb vezérezikknél többet nyom
a mázsálón egy szunyog teste.

A szépirodalmi miniszterem így szól:

— Semmi se ér fel az alkotás gyönyör-
rűségével. Scott Walter egyszer így kiál-
tott fel: «Ha szép leány kell, írok magamnak
egyet.»

— Hja, az Scott Walter volt! Lássa,
Jókai már nem tartotta elegendőnek.

Csak képzletbeli miniszterek ugyan, de
azért mégis megvannak bennük a valóságos
miniszterek rossz tulajdonságai s már néhány-
szor estem áldozatul annak, hogy egymás
rovására töreksszenek érvényesülni. Itt van,
hogy messzebb ne menjek, a «Kis primás» cz.
regényem. Egy helyütt úgy kavarog a mese,
hogy egy névtelen merész ifjut nemessegre
emel I. Mátyás király s minthogy a szituáció
a melyben a jutalmazandó vitézi aktus törté-
nik egy most élő nemesi család nevéhez vágná
a legjobban, a jelenlevő ujságminiszterem, a
kinek mindig vannak protegálni való emberei
a Nemzeti Kaszinóban és egyebütt es a ki
bomlik egy kis aktualitásért, hozzám hajlik s
azt sugja, vegyem csak bátran az illető most
szereplő család nevét és előnevét, így még
sokkal érdekesebb lesz a történet. Ugy is lett.
Persze gondoskodtam, hogy legyen hozzá föld-
terület is: úgy egész gavallerosan, egyik folyó-
tól a másikig.

Hát jól van, egyszer csak kapom a le-

szive, akkor is megsiratna! Csak egyetlenegy könyörtelen ellenséged van még ezen a világon... és ez sem nem Isten — talán nem is ember — hanem... **osztrák császár!**

Debreczen, november 11.

A miniszterelnök a királlyal. Nov. 9. reggel kilencz óra előtt Széll kormányelnök a felségnél járt külön kihallgatáson. Délelőtti tíz óra után pedig a képviselőházban Rumer-skirchen báró lovaskapitányt, a trónörökös szárnységét fogadta.

Feljelentés egy vizsgálóbíró és egy ügyész ellen. Plósz Sándor igazságügyminiszterhez arról tett jelentést a nagybecskereki kir. törvényszék, hogy egyik vizsgálóbíró és egy volt ottani kir. ügyész ellen feljelentést adtak be a nagybecskereki törvény-zéknél a miatt, mert nevezettek állítólag éveken át mindig felszámították a vasúti személyszállítási díjakat utazási számadásaikban, holott vasúti szabadjegyük volt, s így tetemesen megkárosították az államkincstárt. — Nagybecskereken nagy feltűnést keltett a feljelentés s most kíváncsian várják a vizsgálat eredményét.

A katolikus autonómia és a görög egyesültek. A legutóbbi püspöki értekezleten, a melyen a 27 es bizottság által kidolgozott autonómiai tervezettel szemben való állásfoglalás felett tanácskoztak, a görög egyesült püspökök tiltakoztak az ellen, hogy az autonómia a román egyházra is kiterjesztések, és ennek önállósága ily képen veszélyeztetnék. A püspöki értekezlet illetéktelennek nyilvánította magát, mert a dolog a kongresszus elé tartozik. Mult hétfőn a kihallgatásra jelentkezett személyiségek sorában Pávele Mihály nagyváradai püspököt is fogadta a király kihallgatáson, mely alkalommal a püspök ő felségenek referált azon igazalomról mely egyháza körében eszlelhető, mert arról tartanak, hogy az egybe fog olvasztani a magyar katolikus egyházzal, — a mi ellen

pedig minden erejükből küzdeniök kellene. — A püspök megemlítette, hogy ez esetben hívei az orthodox vallásra térnének át, mely fenyegetés a püspöki konferencián is elhangzott, a nélkül, hogy azt igazoltnak tekintették volna.

A képviselőház ülése.

Mint elnök Tallián B. nyitotta meg csütörtökön az ülést s miután Pulszky betérjesztette a p. ü. bizottság jelentését a postatakarék épületét illető javaslatról: aztán harmadszori olvasáson mentek keresztül a szerdán elfogadott javaslatok.

Benke Gyula benyújtotta a zárszámadási vizsgáló bizottság jelentését az 1898. é. pótnegyedében és az 1899. é. I—II. negyedében előfordult tulkiadásokról, valamint az 1899. é. zárszámadásról.

Ezek után sor került a mentelmi ügyekre, melyek közt a Rakovszky István képviselő és Krecsányi r. kapitány közti fenforgó mentelmi ügy kimenetelét csütörtöki számunkban rövid táviratban ismertettük. De most — az ügy lefolyásáról kell beszámolnunk, mivel ebben heves és tanulságos vita fejtett ki, amely azt bizonyítja, hogy a kormányparton most is van egy frakció, a mely a nagy többséggel ellenkező felfogásának ad kifejezést.

Purgly Sándor, Forgách Antal, Fáy István, Sándor József, Popovics Vazul István, Sima Ferenc, Endrey Gyula, Hentaller Lajos, Csávolszky Lajos, Pichler Győző képviselők mentelmi jogát, a bizottság javaslata szerint, felfüggesztette, többnyire párviadal miatt. — Rakovszkyt is kiadta a Ház párviadal miatt. Miután csöndesen történt meg.

Más két ügye Rakovszkynak keltette a heves vitát.

Kabos Ferenc ismertette: hogy Rakovszky István annak idején bejelentette, hogy mentelmi jogát Krecsányi r. kapitány megsértette. A bizottság a mentelmi jog megsértését konstatalsaj ajánlotta, hogy az iratokat adják ki eljárás végett a kormánynak.

reti a színes smondatokat és nem törődik a száraz tényekkel — s folydogál az irás következőképen:

— No, szép volna ez is, — jegyzi meg Nagy András uram — majd alszunk rá egyet.

Másnap reggel volt a közgyűlés, a melyen az adományt kelteti bejelenteni, kérdezi a városház kapujában a tanácsoló urak egyike:

— No, mire határozta magát kegyelmed?

Nagy András uram röstelkedve vonogatta a vállát.

— Hát csak mégis úgy gondoltuk meg z anyjukommal, tekintetes uram, hogy a tudomány már sok fejet megzavart, de a tiszta víz még egyet sem.

Igy jelent meg a report, de lett is miatta nagy habruság a hatalmas paraszt Londonban, maga Nagy András áram czáfoló levelet íratott, sőt még a városi közgyűlésen is megfordult a ezimen laesie Nagy András-lensis; szónokok keltek fel, a kik nagy eloquentiával demonstrálták, hogy nem hazafias dolog ilyeneket imputálni Nagy Andrásnak, a ki ezt, okos ember létére, sohase mondhatta.

Képzelmek bosszankodásomat! Hát van igazság a világon? Én egy kis jou-jout, egy drága kövecskét teszek az öreg nyelvére, holott a Ciceroé alatt is csak közönséges kavics volt, s ime kigyót-békat kiállt tőle az egész város. No, nem is irok én hamar ujság czikket! Volt néhány mese-vázlatom, akiket a megbódogult Grünwald Bela hagyott rám, keserűség földjében fogamzott kender, a melyekből nekem ostorokat kellett volna fonnom a magyar demokraták ellen. (Hanem én csak ingecskéket szőttem rájuk e kenderből.)

Az előadó ismertető beszéde zajt keltett. — Disznóság! Gyalázat! Szentelenség! Ily kifejezések hangzottak a szélsőbalon és a népparton a Krecsányi eljárásával való vonatkozásban, a miért Zmeskált Tallián rendre is utasította.

Molnár B. különvéleményt jelentett he s ezt beszédeben igyekezett megokolni is. Eleinte némán hallgatták a mentelmi jogról hangoztatott fejtegetéseit, a melyekben azt erőlködött bizonyítani, hogy Krecsányi nem sértette meg a Rakovszky mentelmi ügyét, mert Gergelya rendőrfelügyelő vallomása szerint, nem ismerte Rakovszkyt és nem lett Rakovszkynak szándékolva semmi szekatura.

Lakatos: Én pofon vágtam volna.

Molnár B.: Sajnos, hogy hivatalosan eljáró tisztviselőről így lehet beszélni.

Zmeskál: Én is pofon vertem volna.

Molnár Béla: Rakovszky úgy viselkedett a kapitánnyal szemben, a minő viselkedésért bármily képviselő rendőrileg elővezetendő, (Mozgás) mert törvényeink nagy különbséget tesznek a letartóztatás és elővezetés közt. Rakovszkival szemben, mint ahogy pl. a színházban esetleg rendetlenkedő képviselő is azonnal elővezetendő volna, nem pedig harmadnap mulva. Egy író és képviselő még nem képviselő korában egy zajongás idején nem tudott keresztül menni a rendőrkordonon, pedig feketézni akart. Az a kérdés állott előtte: kerülőt tegyen-e, vagy lemondjon a feketéről.

Hentaller: Igyék kapucinert.

Madarász: Kámzsást!

Molnár: Ez az író így szólt a rendőrhöz: „Ki állította magát ide? A főkapitány.” »Nos hát mondja meg a főkapitányának: marha. Én üzenem» Tessék méltóságos ur!» Szólt a rendőr. (Derűltség.) De megtörténhetik, hogy 40 ezer ember fog kiabálni az utcán: jogot a népnek!

Hentaller: Jól teszi a nép! Önök talán botot kívánnak. Vérdót fizet a nép. Kapjon jogot is!

Molnár: Kérem a Házat, mondja ki, hogy Krecsányi kapitány nem sértette meg Rakovszky mentelmi jogát.

Az egyik beszélyben, a hol maga a hős különben költött elak, költött névvel, költött cselekményekkel inkább csak mellékesen, színgyanánt, megint kiesszik a tollából egy igazi név, egy felvidéken virágzó jó család ó-ének, a szíves elején, I. Ferencz alatt, alispánkodó Pál urnak a neve.

Mindössze annyit irtam e Pálról, hogy egy gyémánt-gyűrűt viselt, mely midőn a bécsi udvari színház egyik páholyában ülne és tapsolna, vibráló fényével hántja a vele szemben ülő Ludovica császárné szemét, ki is azt üzeni (persze Pál ur előadása szerint) a hómesterétől: hogy szépen kéreti a tekintetes urat, legyen szíves a gyűrűje követ befelé fordítani.

Ez volt az egész. Ez a kis burleszk a gyűrűvel. Egy betűvel sem több. S ime a merre csak laktak Pál urnak maradékai Nógrádból, Gömörből, megszólaltak sorjában nagy apprehensive, hogy az őüket guny lom, vagy czáfolva, hogy az egész gyűrű légből kapott koholmány, az öreg ur soha nem is volt Bécsben, vagy pedig kíváncsian, hogy hiteles-e valóban a leirt jelenet? (Feletem is egyiknek tréfásan: »Nekem maga Ludovica császárné beszélt.»)

De hogy még teljesebb legyen a bűnhődés-m, megjelent nálam egy uri ember a családból s kívánta, nyilatkoztatnám ki az adat alaptalanságát nyilvánosan. Próbáltam mentegődzni:

— De ez nem történelem uram, egedje meg. Én mindössze egy szép gyűrűt buztam fel a fantáziámmal az ő nagyapja ujjára, ez csak nem nagy vétek s ez is úgy van előadva, hogy nem vehető komolynak. Azért van ott zárjelben: »Pál ur előadása szerint.«

— Annál rosszabb, mert ha maga nagy

veleket az illető család tagjaitól, kik közt egy magas udvari tisztviselő és egy igen kiváló politikus is van. Irják, hogy már ők is hallottak valamit harangozói a családnak a diesteljes eredetéről, sőt több mint félszázad óta kutatjuk, kerdezik az erre vonatkozó kutatókat, adatokat, a melyek imé szerencsésen napfényre kerültek a penész alul, — de már most valljam meg stante pede, honnan vettem.

Feletem azután a következőket:

»Tisztelt barátom! Ezt a nemességet nem I. Mátyás adta nektek, hanem én. Legyetek azonban teljesen megnyugodva, mert körülbelül épen annyit ér, mint a többi hasonló családi legendák. Egyébiránt maradtam sth.«

Mondanom sem kell, hogy az egész család megnehezelt rám és én keserű szívvel határoztam el, hogy többé nem adományozok nemességeket.

No, hát épen ez az, erre a kétféle foglalkozás; ha az egyikben rövidség éri az embert, beletemetkezik a másikba. Nyomba ez esetre közönséges ujságreportot irtam Nagy Andrásról, a ki huszezer forintos alapítványt tett Hódmező-Vásárhelyen. Elujásoltam, hogy az öreg gazda artézi kutra szánta a pénzt, legyen a városnak egészséges ivóvize. Nem hatgattam el, hogy egy darabig habozott, mert egy-két odaváló ur vártig az tanácsolta: nevetessék inkább az őszeg kamataiból idők végeiglen egy szegény tanító fia, ez az igazi halhatatlanság, mert mindig lesz valaki Hódmező-Vásárhelyen, a ki áldja a Nagy András porait, neki köszönvén tudományait.

Hát a mint írom, írom, egyszer csak megfogja a kezemet, szinte akaratom ellen s viszi tovább pennástul a papíron a perna-hajder szenirodalmi miniszterem, a ki sze-

Chorin Ferenc a mentelmi bizottság véleményét pártolta és konstata, hogy Krecsányi akkor adta ki Rakovszky letartóztatása iránt a rendeletét, a mikor már hivatalos jelentésben értesült arról, hogy Rakovszky képviselő. Azután fejtegette Chorin, hogy Molnár Béla téves állításokat közölt meg. Bizonyította, hogy a mentelmi jog szempontjából nincs különbség a letartóztatás és elővezetés közt. Azok a közjogi biztosítékok, amelyek arra szolgálnak, hogy a képviselő törvényhozói jogát gyakorolja, megállanak a büntetőtörvény és a hatalom intézkedései mellett is. (Tetszés.) Gyökeres tévedést mutat Molnárnak színház hasonlata, mert a kérdéses esetben nem arról volt szó, hogy Rakovszky a rendőrséget egy törvényes intézkedésében megátolta, hanem arról, hogy a kapitány őt törvénytelenül akadályozta képviselői joga gyakorlásában. (Tetszés. Taps. Eljenzés.)

Csak papiroson van meg a mentelmi jog, ha a képviselőt a rendőrség ok nélkül és törvénytelenül megfoszthatja személyes szabadságától. (Taps.) Meg kell akadályozni, hogy jövőre ily esetek előfordulhassanak. (Taps.)

Barttha M.: Igy beszél az igaz ember!

Biró Lajos: Igy beszél az igazi szabadelvűség.

Molnár: Személyes kérdésben szól. Chorin úgy állította magát velem szembe, mint a képviselőház méltóságának védőjét, velem szemben, aki a rendőrség védője vagyok. Chorin ur...

Szabó István: Ne vigye személyes tere!

Molnár: Egy konkrét esetben ellenkezhettek nézeteink, de azért a képviselőház tekintélyének dolgát én is szívesen viselem.

Chorin: Molnár a rendőrséget védte, de kétségkívül szívesen viseli a képviselőház tekintélyét. Ezt elismerem!

Zmeszkál: Éljen Chorin!

Következett a szavazás.

A bizottság véleménye mellett a nagy többség állott föl. A Molnár indítványa mellett: Molnár Béla, Végh Aurél, Lévy Lajos,

Werner Gyula, Zeyk Dániel, Földváry Mihály, Aidinger János, Fest Lajos s még néhányan maradtak ülve.

A másik ügye volt Rakovszky az, hogy a rendőrség Krecsányi megsértése miatt fenytő följelentést tett ellene. A tszék tehát kikérte őt. A bizottság Rakovszky ki nem adását ajánlotta, mert a zaklatás esetét látja fenforogni, annál is inkább, mert a rendőrök mind ellentétesen vallanak.

Zmeszkál: Hazudnak!

Elnök: Ne éljen ily erős kifejezésekkel!

Kabósf.: Kérem a Házat fogadja el a mentelmi biz. jelentését. (Zajos eljenzés.)

Elnök: A Ház így határoz.

(Felkiáltások: Ellenpróbat! Elnök: Kérem, ahol a többség oly világosan konstatálható, mint a jelen esetben, ellenpróba igazán nem szükséges. (Helyeslés.)

Fáy István egy másik, könnyű testi sértés miatt támadt ügyében nem adták ki, ugy Hock János sem.

A legközelebbi ülést a jövő kedden 10 órakor tartják.

Az ülés a következő napirend megállapítása után már 12 órakor véget ért.

A háboru.

A dél-afrikai harctéren az angol táviratok szerint az utóbbi napokban nem történt nevezetesebb dolog, november negyediké óta pedig Ladysmithről hír absolute nem érkezett. Londonban aggnak ugyan az ostromlott város sorsán, de azzal vigasztalják magukat, hogy közel van immár a megmentés órája s ha White tábornok kibírja az ellenállást addig, amíg Buller tábornok seregével megjelenik a csatatéren, a háboru sorsa el van döntve. Buller azonban egyelőre még Fokvárosban tartózkodik, mert, úgy látszik, itt akarja bevárni esapatait. A burok tudva, hogy most délfele, a Fokföld felől is nagy veszedelem fenyegeti őket, egyre jobban erősítik Oránsz déli határan levő seregüket, megszállják a vasuti állomásokat, hogy a Fokvárossal és a déli

kikötőkkel való összeköttetést megszakítsák. Erősítést küldtek Mafekingbe és Kimberleybe, mert attól tartanak, hogy Buller csapatainak egy részét ide küldi. De Anglia, mintha nem biznék teljesen Buller tábornok hatvanezer főnyi seregében sem, újabb nagy sereget küld, mint ha nem egy maroknyi nép, hanem egy nagy hatalom ellen harcolna. De ez a nagy előkészület szől talán más eshetőségre is, sokat beszélnek most, kivált a cár potsdami látogatásával kapcsolatban, a hatalmak intervenciójáról s az angol kormány, mint a felhivatalos lapok hirdetik, el van tökéve, hogy nem fogad el semmiféle közbenjárást s számol azokkal a körülményekkel, melyek a hatalmak beavatkozásából keletkezhetnek. Londonban meg vannak ugyan róla győződve, hogy erre kerül a sor. Erősen biznak benne, hogy Vilmos császár nem fogja Anglia tervét zavarni s vele együtt a világbeke hirdetője, a cár, éppen az európai béke érdekében nem fog tenni semmiféle lépést, a miből bizonyodalm támadhatna. Anglia mindamelett külön is lekenyerezte Németországot, rekompenciációképpen odaadva neki a Szamoá-szigetektől a két legnagyobb szigetet. Az Egyesült-Államnak is kaptak két szigetecskét, hogy továbbra is híven kitartsanak Anglia rabló politikája mellett. Mit fog kapni Oroszország és Franciaország, majd csak akkor dől el, ha Vilmos császár Angliából visszatér. Német politikai köröknek ugyanis az a véleménye, hogy Vilmos császár Oroszország rekompenciációja érdekében közben járni Angliában. Ha pedig a hatalmak közbenjárása elmarad, a szegény burokra nagyon nehéz idők következnek. Észszerűen alig lehet kétség az iránt, hogy a háboru végre is kinak a javára fog eldőlni. Mert Anglia nem riad vissza semmiféle áldozattól, hogy Transzált meghódítsa.

Ujabb londoni tudósítás szerint C o - i e n s o mégis csakugyan a burok kezében van: ez pedig nagyfontosságú pont a Ladysmithtel való vasuti összeköttetést illetőleg.

Ostromagyukat kernek és Anglia arzenálában el is rendelték ezek mozgósítását. Ezekkel tehát nem sarknak elkészni. Számítnak arra, hogy ha megérkeznek és felvonulhatnak a

atyám állítja, csak annál inkább hiszi a rokonság.

— Hát aztán, ha hiszi is?

De már erre felpattant az én látogatóm és az üstökébe kapott.

— Ej uram, az én apám osztotta fel a hagyatékot és a maradékaiknak is a szemére hányhatná a melekágak, hogy az eltitkolt drága gyűrű az én ágamban kallódott el.

... Gondolhatják, hogy ez az eset is mélyen bántott és most már beláttam a gyökeres intézkedések szükségét. Rögön behittam a két miniszteremet elmondtam nekik a fentebbi három esetet.

— Lassák az urak, önök nekem sok bajt csinálnak azzal, hogy egyik a másiknak ressortjába beleszól és én aztán összekeverem a dolgokat. Vegyék tekintetbe, hogy csak olyan eseteket hoztam most föl, a hol mi adunk valamit az embereknek, de hátha olyan esetekre gondolok, a hol elveszünk van lamit az emberektől? Ez, uraim, egyenesen a forradalomra vezetne én ellenem.

Ezeket előre boesátva szigoruan meghagytam, hogy ezentul, mikor az egyik miniszter nálam van kihallgatáson, a másik ne merje az orrát beütni a kabinetembe.

Ök maguk is belyeselték ezt (a mint-hogy ök még sohasem helytelenítettek semmit) s kimondtuk közös egyetértéssel a következő rendszabályt:

hogy kötött dolgokhoz a reményekben nem szabad élő embereket allítani; s hogy élő emberekre az újságokban nem szabad kötött dolgokat feltűzdelni.

Eldszavaimat rendszerint Katanghy Menyhért igen tisztelt hírlapíró és képviselő társamnak szoktam beküldeni megbirálás végett. Az idén a nevezetes honatya még falun idözik családja körében, oda küldtem tehát a

fentebbi apróságot, melyet a következő levél kíséretében kaptam vissza:

Tisztelt barátom!

Neked körülbelül igazad van, ámbár én jobb ideát adhattam volna kölcsön, ha kértél volna. De jól tetted, hogy nem kértél. C-unya asszonytól csókot, szegény embertől kölcsönt ne kérj, mert azok eldicsekesznek vele.

Az esetet azonban mégis közlöm, bővebb kiszinezésére annak, mennyire órzékeny a magyar közönség, különösen a nyomatos betűvel szemben. Ezek, barátom, nemcsak, hogy megsértődnek, hanem valóságosan várják, szeretik a sértést és úgy keresik a beüerdőben, a hogy a gombát szokás.

Halgass csak meg. Te jól ösmerted Grünwald Bélát és szeretted. Hiszen emlited is az előszóban, — épen azért jutott eszembe a dolog.

Hat egyszer évek előtt bemegyek a Háza. A folyosón szemben jön velem Grünwald Béla neheztelő arccal.

— Mit vétettem én a lapotoknak? — kérdé színéből kikelve. (Tudod, milyen érzékeny volt.)

— Talán megbántott a lap? — tudakoltam megijedve.

— Szép! — mondá dühösen — Vérig sértitek az embert.

— Ohó! Becsületemre mondom, nem tudok róla. De megreperáljuk, a hogy lehet — feleltem, a lapot kihuzva a zsebemből. — Hol van? Mi van? Mutasd meg kérlek!

— Olvasd csak el a vezércikket!

Átfutottam mohó szemekkel, de sehol sincs benne a Grünwald név, aztán olvasni kezdtem a tartalmat, hát arról szól, hogy a vita már tulságosan előre haladt és elposványosodott, ideje volna abba hagyni; a jó szónokok ugys elmondták a nézeteiket hete-

ken át, a mi c-iripelés ezentul eshetik, az nem ér már egy haji'ofát sem.

— De hisz ebben egy betű sincs elle ned.

— Ugy? — kiáltott fel és a tiszta fényű kék szemében harag égett — de most már fordíts a másik oldalra és olvasd el az entréfülle-t.

Eloolvastam azt is; az állt benne, hogy szólásra még föl vannak jegyezve Remete Géza, Nagy Pál, Vass Pál, Szabó Pál (szóval egy csomó ismeretlen név) ... és Grünwald Béla.

Feszült várakozással tekintett rám, hogy mit fogok mondani. Mikor fölemeltem a szememet a lapból, láttam az orraczimpái rezését.

— Nos?

— Hát semmi — feleltem. — Egy egyszerű hír. A szónokok nevei leírva az elnöki kathedra fekete táblájáról. No, ebben csak nincsen sértés! Ezt akárkinek megmutathatjuk.

— Jó. — pattant fel keserűen — de most már kombináld össze a kettőt!

Erre aztán elnevettem magamat.

— Már bocsásd meg kérlek, de kombinált sértéseket nem honorálunk.

Igy jártam meg Grünwaldal. Pedig ő legokosabb embereink közül való volt. És mégis ő találta ki a kombinált sértést. Hát halottal ilyet? Ebben az országban! Pláne a ház folyosóján, a hol olyan bőven teremnek igazi sértések. De nem elég. Az emberek telhetetlenek, barátom. Becsületemre mondom, nem elég nekik. S mint a halakat szokás, mesterségesen is szeretnék tényszerűen a sértéseket. Különben mindegy. Küldj postafordultával tizenkét pakli helyét kártyát.

Menyhért.

küldött hadtestek, a győzelem bizonyos, amikor az angolok lesznek támadókká s a szabad köztársaságok erődítményeit kell ostromolniok. De hát ez kinyulását is jelenti a háborúnak s addig a transzváliak javára interveniálhatnak, nem annyira a transzváliakkal rokonszenvező, mint az angolok helyzetét kizsákmányolni akaró nagyhatalmak.

KÜLFÖLD.

Románia és a Vaskapu. Bukarestből jelenti az Agence Roumaine. A magyar kereskedelemügyi miniszternek a képviselőház pénzügyi bizottságában a Vaskapura vonatkozólag tett nyilatkozataira kijelentik az idevaló politikai körök, hogy Románia nem kifogásolta a hajózási illeték legitimitását, hanem csakis ezeknek az illetékeknek a megállapítását és Magyarország által való egyoldalú szabályozását. Románia és Oroszország nézete, a mely formális és hivatalos módon is kifejezésre jutott, ebben a kérdésben az, hogy az illetéket csakis egyfelől a berlini szerződést aláírt hatalmak és az érdekelt parti államok, másfelől Ausztria-Magyarország mint megbízott hatalmasság közös megegyezésével kell megállapítani. Ha a csatorna megnyitásakor nem támadt tényleges konfliktus, ennek oka az, hogy a kérdést mindenestre diplomáciai uton kellett tárgyalni. A megnyitás óta sedett illetékeket főtartással adták meg. A diplomáciai lépések alkalmával Románia annak a nézetének adott kifejezést, hogy a legjobb megoldás az volna, ha a parti államok megtértenék Magyarországnak a költségeit úgy, hogy a hányadot közös megegyezéssel méltányosan állapítanak meg. Románia politikai körei a magyar kereskedelmi miniszter nézetével ellenkezőleg csak penzkérdés lehet, mert a berlini szerződéssel semmiképp sem szándékoztak a Vaskapu szabályozása alkalmával politikai vagy kereskedelmi szupremáciát adni valamelyik parti államnak a Dunának ezen a részén.

Az osztrák Reichsrath. Tegnap — Nov. 10. — az osztrák parlamentben, ha ugyan e név, a napról napra történetek miatt, még megilletné, — ismét zavargást sőt valóságos botrányt jelentettek. Künn, a Cseh- és Morvaországban folyó zavargások napirenden voltak — a Reichsrath ugyan azt succinrozta, amit a vidék antisemitizmust és parlamenti tisztességén alutálló viselkedést, úgy hogy az alelnök Lupul, nem tudva a rendet helyreállítani — az ülést felfüggesztette.

A kvóta tárgyalások. A két kvótaküldöttség albizottságai tegnap nov. 10. öt órákor közös értekezletre ültek össze, a mely körülbelül másfél óra hosszat tartott. Az osztrák kvóta-küldöttség elnöke Schönborn gróf azt indítványozta, hogy a vendégjognál fogva Tisza Kálmán, a magyar kvóta-küldöttség elnöke elnököljön a közös ülésen. Az indítványt elfogadták, mire Tisza Kálmán átvette az elnökséget és megkezdődött a tanácskozás, a melyben magyar részről Falk Miksa dr. előadó, Tisza Kálmán elnök és Csaky Albin gróf vettek részt, míg osztrák részről Beer udvari tanácsos előadó, Schönborn gróf elnök és Dumba Miklós, az urakházának tagja szólalt fel. Minthogy a tanácskozás során nem tudtak megegyezni a kvóta kiszámításának módjára nézve, elhatározták, hogy megkísérik a megegyezést akként, hogy mindkét részről bizonyos kvóta-számot hoznak javaslatba. E végre e két kvótaküldöttség ma délelőtt külön-külön teljes ülést tart, azután pedig délután 3 órákor a két albizottság tart megint közös ülést.

Színház.

A baba. Ardonneaux operettje vonzott szép házat csüörtök este. Az előadás a régiék mögött maradt. Az új szereplők nem igen váltak be. Igazi élvezetet szerzett F. Kállay Lujza mint Lancelot. A legbájosabb, egpoétikusabb alakítása ez a mi aranyos primadonnánknak s nem áll mögötte Hegyi-Lancelotnak. Éneke, játéka egyformán művé-

szí volt. Az Aléziával énekelt duettekben is csak néki szólt a taps. Aléziát Sárosi Paula játszta sok jóakarattal s kevés eredménynyel. Sziklay a szokott jó volt, Fenyeri is. Környei gyönyörű hangját jól esett hallanunk az első felvonás bariton-szólójában.

Julius Caesar. Tegnap a színházi közönség láthatott egy történelmi darabot. Julius Caesar Shakespeare tragédiája volt ez. Tulajdonképen korrajz, Rómának azon idejéből, midőn nagysága tetőpontján megvolt már pecsételve e hatalmas köztársaságnak — a világ büszke urának bukása, a szigorú római erkölcs és önzéstelen hazaszeretet kiveszése miatt egy fő alá igazása.

A Rubicon átlépve: „Jacta alea esto.” Pharsaliánál Pompejus elveszti a csatát. Aegyptomban meggyilkolják; Az első triumvirátusból Caesar egy maga életben, Afrikán, Ázsián át diadallal tér vissza Rómába, ajkán a büszke szóval: „veni vidi, vici.” Leverte Mundánál a Pompejus fiait is 45. Márcz. 15. s már a jövő évben a Parthusok ellen készül, Minden hatalmat összpontosít ugyan magában s a római nép istenként dicőíti, csak elfogadnia kellene a nyújtott koronát, hogy egy uralkodjék névleg is miként már tényleg egy volt. — Antonius fel is ajánlja neki azt. — De Caesar jobb szelleme még győz; azonban látszik, hogy ez az önelgyőzés nem öszinte s már csak ideiglenes, mert a többször felajánlott diadémot, mindinkább gyengülő erélyvel taszítja vissza. A szenátusban, a talán csakugyan „Optimates” feltik hatalmukat s megalakul Caesar ellen Cassius nem nagy, de erős ellenzéke. (I. kép); de a melyhez meg kell nyerni az egyetlen, önzetlen római a nemes Brutus-t, aki az erényes Cato rokona, követője; az egyedüli talán a nagy birodalomban, aki az erényt önmagáért szereti s a köztársasági államformával öszekötött szabadságért rajong annyira, hogy ez az érzés Caesar iránt fiuként hálattelt imádatának is felbe emelkedik s hagyja magát a Cassius faradhatatlan mesterkedése által, csak szemléldő tételetségéből, felrázatni és a szilárd jellem követelménye szerint eskünekül egyesülni Cassius és tarsiával Caesar kioltására amely daczára annak a fe magasztosult szerelemnek, a melylyel és aggodalmaival neje Porcia vissza akarja tartani a t-ték mezejére lépestől (II. III. kép). De hiszen ugyanazt akarták tenni, hogy Marcus idusától megóvják Caesart, az ő tisztelői, és barátai, mindenek felett neje Calpurnia is És már-már győzedelmeskednek felette és Caesar a szenátusban nemcsak megjelenni nem akar, hanem ki is adja a parancsot annak szétosztására. De Brutus gunyja, hogy hát egy Caesar felesége álmai által, hagyja magát határozatni — győz... Caesar büszksége, felülemelkedik s a szenátusba elmegy. És ezzel csakugyan elvetette a kockát s nem mult el a Caesar életében nagy jelentőségű Martius idusza eredmény nélkül; a szövetkezettek Métellus; Cimber száműzött öcsésének kegyelemnyeres ürügye alatt Caesarhoz tolatodnak és Casca először, azután a többi hat a diktator keblébe döfik a tört és Caesar, midőn megátja köztük Brutust is: „Tu quoque mi fili Brute!” fájdalmas kiáltással fejére takarva tőgája szárnyát — 23 sebbel öszse omlik Pompejus szobra alatt s meghal (IV kép.) A későn érkező Antonius Caesar holtteste felett szinte, dühöngő lélekállapotba jön, de aztán ravasz feltétellel, látszólag kibékül a Caesar gyilkosaival (V. kép.)

A Forumon Brutus beszédére helyesléssel felel a felséges római nép; de eltávozása után, a midőn Antonius lép fel a rostrumra — kivált a mikor feltárja a rogsra hozott Caesar testén a sebeket, még inkább midőn felolvassa Caesar állítólagos végrendeletét, a melylyel a római népek pénzét, keret stb hagyományoz — megfordul a néphangulat elfelejti amit imént Brutus mondott, halált ordít a gyilkosokra s az első tördőfőt azonnal le is gyilkolja. — A többiek azonban

életben maradnak, de menekülniök kell Rómából keletre (Sardis) honnan felveszik a szabadságharcot az Antonius által, s — Octavianus és Lepidusból megalakított második triumvirátus ellen. — A Sardisban Cassius és Brutus közt lefolyt versengés, a mely megmutatja a két férfi közötti nagy jellemkülönbséget: megmutatja már azt is, hogy a római szabadság ez utolsó küzdelme is el fog bukni. Brutus látomása, rossz szellemének megjelenése, jós intése, hogy ismét megjelen, Philippénél, babonás felelmet keltenek Brutus lelkében, akinek felesége — Porcia halála különben is megzavarták már lélek-egyensúlyát, amit a bor mámorával akar csilapítani. (VII. kép.)

Megtörténik a felvonulás. Philippinél Brutus a jobb, Cassius a balszárnyon — 80000 gyalogot és 12000 lovaszt vezetnek Antonius- és Octavianus-sal szembe. Cassius meghátrál Antonius előtt, míg Brutus Octavianust nyomja vissza s azon hitben, hogy Brutus is elvesztette a harcot Cassius öngyilkossá lesz. Brutus még 20 napig tarja magát, de végre is belátva a küzdelem kimenetelét és Róma szababságának végvesztését, — nem akar — Rómában mint legyőzött és fogoly a diadalmenetnél megállózott szerepet folytatni — szintén öngyilkossá lesz s a római szabadság az utolsó római halálával végkép elbukik, mert ami ezután következik a római köztársaság történetében — csak haldoklás.

Shakespeare a VIII. képben Cassius és Brutus halálát úgy festi, mintha közvetlen egymásután — ugyanazon a helyen történt volna. A küzdelem eredményén az idő és helybeli különbség semmit sem változtat, mert miként Caesar tragédiája 44. Marczius idusán befejezést nyert, úgy a Római köztársaság tragédiája is Philippinél — 42. kr. előtt végkép eldőlt.

A nemes Brutus-nak Antonius megadta holtteste felett a tisztességet e jellemszóval: az utolsó római, amivel Shakespeare tragédiája végződik.

Színházi műsor.
Az előadás rendkívül gondosan rendezett, magas nivón állott Brutus szerepe Szacsvay Sándor kezében volt s ezzel már beszámoltunk a teljes sikeréről. Meltó partnerei: Komjáthy (Antonius), Bartha (Caesar) hasonlóan művészi játékokat produkáltak. Fenyeri, Tóth szolgálatai reá még a dícséretre. A kisebb szerepvivőkről nem szólnunk. Nem tehetnek róla, hogy Shakespeare nem vetett számot azzal hogy hány első rendű tag lehet a XIX-ik század végén a debreczeni színházban. A két nőszereplő: Komjáthy és Fáy Flóra kitűnően játszták meg kis szerepeiket. Közönség szép számmal volt. A hátsó sorok, úgy véljük — a direktor jóvoltából. Miért ugyan hálások voltak a többszöri kihívásban küönösen Antoniusnak a Caesar holttesténél tartott beszéddel, a mi különben kiválólag sikerült is.

De úgy is vélhetjük, hogy az ifjuságot történelmi tragédia érdekel nagyon, jobban mint az operettek és sikamlós színjátékok és ez jó izlésére vall.

Színházi műsor.
Szombaton, november 11-én „C” bérletben Baránykák. Operett.
Vasárnap, nov. 12-én délután Dr. Szleburdi. — Este bérletszünetben ujdonságul a Bolond, Operett.
Hétfőn, november 13-án „A” bérletben a Bolond.
Kedden, november 14-én „B” bérletben a Bolond.
Szerdán, november 15-én „C” bérletben Aranyember.
Csütörtökön, november 16-án „A” bérletben Traviata. Opera.
Pénteken, november 17-én, „B” bérletben Gyurkovics lányok.
Szombaton, november 18-án „C” bérletben Hunyadi László opera.
Vasárnap, november 19-én délután Aranylakadalom. Este Lilionfi.

H I R E K.

* **Istentiszteletek.** Holnap az istentiszteletek a következő sorrendben tartanak meg Nagytemplom: Csutoros Albert s. l. Kistemplom: Fehér Gyula s. l. Új templom: Erőss Lajos theol. tanár. Ispóty templom: Mitrovics Gyula lelkész.

Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes.

* **Tanácsülés.** Tegnap délelőtt a város háza teljes tanácsülés volt Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester elnöke alatt. A tanácsülésen többek között a tiszántuli egyházkerület zsoltar ügyét is tárgyalták. Megújították újabb 3 évre a bizományi szerződést Telegey K. Lajos utódjával, Eperjessy Istvánnál. Hosszas eljárás eredménye a szerződés megújítása. Elárulásából származott anyagi haszon ugyanis hárman osztóznak. A város, az egyház, és a bizományvs. A tapasztaltak azonban, hogy újabb időben nagyon lanyhán kelnek a zsoltarak s évenként alig adnak el, holott 15-16 ezerre ment az évi kelendőség. Ugy az egyház, mint a város bizottságot küldött ki, az ügy megvizsgálására, ott Kiss Albert, emitt pedig Komlóssy Arthur városi főjegyzővel, mint elnökkel élén, kik a kelendőség kérdésével foglalkozván azt tapasztalták, hogy Eperjessy István oly módon igyekszik azt a régi mederbe visszaterelni, melynek már eddig is meg van az eredménye, mivel rövid félév alatt több mint 9 ezer példányt adott el. Nagyon helyénvalónak találták a szerződést ezzel a bizományossággal újítani meg s azt a tegnapi tanácsülés tudomásul is vette. A bizottságok ebbeli megállapodása különben jóváhagyás vegett a folyó hó 14-iki egyházker. közgyűlés elé is felterjesztetik.

* **Főolvasás a szocializmusról.** Igen aktuális és szinte minden embert érdeklő tárgyat fog ismertetni Dr. Boldizsár Kálmán rendőrkapitány, a »Debreczeni Ipartestület« legközelebbi felolvasásán, a melykor is f. hó 19-én vasárnap délelőtt 1/2, 11 órakor a városháza közgyűlési termében a szocializmusról fog elméleti tanulmányai- ból előadást tartani. Maga a tárgy ugy tudjuk, Debreczenben nyilvános ismertetésben még sohasem részesült, pedig közéletünk minden társadalmi állásu emberének foglalkoznia kell vele és ismerenie szükséges. Dr. Boldizsár évekig volt az iparhatóság vezetője, aztán az új ipartestület hatósági biztosa, mely működésében gyakorlatilag volt alkalma szocialis eszmékkel közvetlenül foglalkozni, a mit elméleti tanulmányokkal fokozott. A főolvasásra első sorban iparosainkat, de mezőgazdáinkat, az intelligenciát általában szívesen látja az ipartestület, mert a tárgy bizonyára mindnyajunkat érdekel. A felolvasó estélyre a következő felhívást bocsátották ki.

A debreczeni Ipartestülettől.

Mindenik szakosztály Tekintetes Elnökének, esetleg mint ipartársulati elnöknek is. A debreczeni ipartestület máodik felolvasó ülését f. évi november hó 19-én délelőtt fél 11 órakor a városház közgyűlési termében fogja megtartani, mely alkalommal Dr. Boldizsár Kálmán kerületi kapitány ur, a szocializmusról fog felolvasást tartani. A tárgy fontosságára és a kérdés közérdekű voltára való tekintettel felhívom t. Elnök urat szíveskedjék a vezetése alatt álló szakosztály, illetve ipartársulat körében oda hatni, hogy ugy a tagok, mint segítők is minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. Debreczen, 1899. november hó 10-én. Tóth Kálmán elnök. Dr. Botz jegyző.

* **Pisztoly és kardpárbaj.** Máthé László városi számgyakornok és Löw József hírlapíró tegnap délután intézték el a köztük levő s már a lapokban is nyilatkozatokban tárgyalt, ügyet. — Először pisztolypárbaj volt egyszeri golyóváltással a nagyerdőn, mely után azonban a felek sértetlenül maradtak. Ezt kardpárbaj követte a péterfia-utcai tornacsarnok vívőtermében. A felek egyszer csaptak össze,

mire Máthé jobb alsó karján sérült meg, erre az orvosok a párbajt beszüntették. A rendőrség a kir. ügyészség átirata folytán megindította a párbajozók ellen az eljárást.

* **Öngyilkos földbirtokos.** A budapesti Diana-fürdő egyik kabinjában melibe lőtte magát Mandel Gusztáv ötvenéves nyiregyházi földbirtokos. Mandelnak a tönkrejutástól való felelem adta kezébe a gyilkos fegyvert. Szabolcsmegyében dúsgazdag ember hírében állott. Kótaj község határában nagy birtoka, Nyiregyháza pedig szép háza volt. Nyiregyháza társadalmi életében előkelő szerepet játszott s a főváros kereskedő világa nagyon jól ismerte. Most már, hogy öregedni kezdett, gazdaságát rabizta Imre fiára, a ki azonban szerencsétlen üzletkebe bocsátkozott. A börzén játszott, a hol különösen az utóbbi időben sokat veszített. Mandel Gusztáv ma reggel azért jött a fővárosba, hogy a fős adósságait kifizesse. Negyven ezer forintot fizetett ki ilyenformán. A Bristol-foga óba szállott. Reggel meglátogatta a régi barátját, Lederer Ignácot a Marokkó-utca 2. sz. s. levő »Magyar király«-hoz címzett gyógyszer-tulajdonosát. Nagyon panaszkodott az öreg, hogy tönkre megy és nem marad más menekvése, mint a halál. Barátja vigasztalta, hogy majd jobbra fordul minden. Elbucsuolt ezután és délután két óra tájban a Diana-fürdőben melibe lőtte magát. Balső zsebében két levelet találtak a Bristol-szálloda papírjára írva. Az egyik a rendőrségnek szólott, a másikat Lederer Ignácshoz intézte. Lederert arra kérte a levélben, hogy temettesse el zsidó rítus szerint, még pedig a fővárosban. A költségekre száz forintot mellékelte a borítékban. A szerencsétlen embert a Rókus-kórházba szállították a mentők, a hol még este 10 órakor meghalt. A rendőrség táviratilag értesítette családját a szomorú esetről.

* **Elgázolt asszony.** Egy szegény asszony Sipos Sándorné került tegnap délután Kireh huszár-százados kocsija alá. Az asszony súlyos sérüléseket szenvedett. — Lakásán apolják.

* **Dalestély.** Az iparos ifjuság önképző egyesületének dalköre holnap vasárnap tartja dalestélyét az új karmester Keller Sándor vezetése mellett először, a »Margit fürdő«-disztermében. Debreczen ezen törekvő dalköre igazán megérdemli a közönség pártolását s most is mindent elkövettek, hogy a jelenlévőknek élvezetes estét nyújtsanak, a hangversenyt táncz követi.

* **A »Zion«-egylet téli mulatsága.** A Zion egylet előjárósága tegnap tartott ülésén elhatározta, hogy ez év december 31-én a Margit fürdő táncztermében tánczvigalmat rendez, még pedig az eddigi chablontól eltérőleg nem hangversenyvel egybekötve, de valószínűleg a kedélyesség szempontjából egy nagyobb szabásu thea-estély lesz a fővonzerő. A minden esztendőben tartatni szokott mulatságot a lehető legjobban sikerültek s így nincs okunk kétkedni, hogy idén is ez lesz egyike a legsikerültebb tánczvigalmaknak.

* **Köszönetnyilvánítás.** Schlesiinger számvevő őrmester a debreczeni »Bikur Cholin«-betegsegélyző egylet részére 10 frtot adományozott, melyért fogadja halás köszönetünket. A Bikur Cholin egylet elnöksége.

* **Látás szem nélkül.** Egy francia tudományos tolyóiratban Caze dr. francia orvos ismerteti Stiens Péter orosz származásu, de Londonban lakó tudós találmányait a szem nélkül való látásról. Eddig a vakság gyógyítása, ha egyáltalában gyógyítható volt, ugy történt, hogy a szemnek és a szemhez szol-

gáló idegeknek igyekeztek visszaadni látóerőjét. Stiens tanár ellenben azt mondja, hogy olyan vakoknak is vissza tudja adni a látóképességet, a kik mind a két szemüket elvesztették. Egy mesterséges készülékkel a képet egyenesen az agyba vezeti s így látókká teszi a vakokat. Stiens még eddig nem bocsátotta nyilvánosságra találmányát, csak a francia orvosnak mutatta be, a ki a következőket írja róla:

Stiens dr. egy kis sötét kamarába vezetett, aztán még erősen bekötötte a szememet, ugy, hogy egyáltalában nem láthatam semmit. Azután hallottam, a mit ideoda járkált, gyujtót gyujtott s meggyujtott egy lámpát, de semmi világosságot nem vettem észre. Azután éreztem, hogy egy készüléket tesz a halántékomra s csakhamar kis világosságot láttam, a mely a szobában közeli hozzám levő tárgyakat megvilágította. Szemem előtt láttam egy kezet s megtudtam számlálni, hogy három ujját mutatta föl. Lassankent nagyobb lett a világosság s meg tudtam különböztetni a szoba butorait: két asztalt s nyolcz széket számláltam meg. Az az érzésem volt, hogy lassankint viszanertem látóképességemet, halántékomon pedig villamos áramot éreztem. Egyszerre elvette a készüléket s azonnal a legteljesebb sötétség volt körülöttem. A kísérletnek vége volt. Stiens dr. még most nem ismerteti meg senkivel tanulmányának a lényegét, mert azt mondja, hogy még előbb sok tekintetben tökéletesíteni kell. Csak annyit mondott el nekem, hogy a következő principiumokon alapzik: Az ember tudvalevőleg nem a szemével hanem az agyvelejével lát. A szem fölveszi a képet, a látóideg pedig az agyba viszi. Sok alsóbbrendű állatnak nincsen külön látószerve, hanem ugyszólván egész testével lát, a mit azzal lehet bizonyítani, hogy érzékeny a világosság iránt. Ha tehát a szem közvetítése nélkül veze hetünk képet az agyba, akkor a vak épp ugy lát, mint az éppszemű. Ez a készülék alapideája. A recehartya (ideghartya) helyett egy kis lapocskát veszi fel a képet, a melyet aztán villamos árammal az agyba lehet vezetni. A készülék egyuttal a képek átvezetésére szolgál, tehát ugyanazt a szolgálatot teszi a látásnak, mint a telefon a hallásnak. Hisz teljes sötétségben, csukott szemmel a legisztaabb képeket almodjuk meg, tehát a szem nem föltétlenül szükséges a látásra. Caze dr. szerint Stiens jól teszi, hogy egyelőre nem lép tanulmányával a világ elé, a mig nem tökéletesítette annyira, hogy a gyakorlatban is beváljék.

* **Előkelő hölgyzenekar** működik a Corso-kavéházban, mely valóban élvezetet nyújt. Hangverseny-műsorán magyar nóták, opera és operett részletek vannak s minden számukat művésziességgel adják elő. A legmelyebben ajánljuk a párfogásra a kitűnő zenekart. Műsora a következő. Niebelungen induló Sonntagtól. 1. Virág francia négyes Strebingertől. 2. Költő és paraszt Suppéól. 3. Magyar népdalok. 4. Mindég vagy soha, keringő Waldenfeldtől. 5. Cavalerie de Rusticana Mascagnitól, solo előadja Antal Julia k. a. 6. Katicza polka Rosenzweigtől. 10 perc szünet. 7. Orpheum, nyitány Offenbachtól. 8. Éji bolyongás keringő Zierertől. 9. Magyar népdalok. 10. Trobadour egyveleg Verdutól. 11. Tannhäuser, induló Wagneritől. 12. Gyorspolka.

* **Ötödik magy. kir. osztályorsjáték.** Az előttünk fekvő sorsolási tervzet szerint az ötödik osztályorsjáték első osztályának húzása november hó 16 és 17-én lesz és tisztelt olvasóinkat különösen figyelmeztetjük a Török A. és Tarsa budapesti cég hirdetésére. Ezen általunk ismert céget azért ajánljuk, mert ez szigoruan pontos és vevőit legjobban szolgálja ki. Ugy látszik, hogy Fortuna is enasszony különös kegyével arasztotta el e céget, mert értesülésünk szerint ezen bankhoz eddig több mint két és fél millió korona nyereséget fizetett ki vevőinek. A nyereségek száma nagy és a sorsjegyek árai az I. osztályhoz a következők: egy egész 6 frt, egy

fél 3 frt. egy negyed 1 frt 50 kr., egy nyolczad 75 kr. — A ki tehát a szerencsének kezét akar nyújtani, forduljon bizalommal Török A. és Társa főelárúsítókhoz, Budapesten, Váci-körut 4.

* **Ingyen egy sorsjegy**, mely 6 huzásra szól kétszáz ezer korona fő- és számos mellék nyereményvel mindazoknak, kik legalább 5 frt árú vásárolnak Schwartz Dániel üzletében a Bika épületében, hol a legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándékok férfiak részére kapbatók u. m. csakis valódi tajték pipák, tajték és borostyán szipkák, valódi ezüst fogantus ebefia botok, dohányzó asztalok, pipaállványok, szivar, pénz- és dohánytárczák, sakkok és dominók vagy valasztékban és igen jutányos arakon.

* **A gyomor betegségei** igen különböző rossz indulatú formákban mennek át, különösen, ha jelentéktelenebb gyomorbajok ellen mit sem használunk. Ilyenek ellen mindig kellene valamely házi szert kéznél tartani. Kitűnő hatásának bizonyult e tekintetben dr. Rósa balzsamja, melyet Fragner B. gyógyszerész Prágában 203 III. készít. Kapható minden gyógyszerárban. (Lásd a hirdetést).

* **A Horgony-Pain-Expeller** igazi népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvényénél, csuznál stb-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkoronál minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredménnyel használtott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr, 70 kr, és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment« kerendő és a »Horgony« védjegyre kérünk figyelni.

KOSMIN

Ha azt akarja, hogy fogai egészségesek és szépek maradjanak, akkor használja reggelként és nevezetesen este is a »KOSMIN« nevű új fertőtlenítő száj- és fogvizet, amely hatásánál és üdítő jó izénél fogva utólréhetetlen.

Egy palack, mely sokáig eltart, 1 frt, kapható a gyógyszerárakban, jobb drogua- és illatszertüzletekben. Vezérképviseléség: E. Skriwan Bécs, IX., Müllergasse 3. — Nagybani raktár Budapest, Török Józsefnél.

TANÜGY.

A magyar tanítók tisztelgése. A közokt. minisztériumban nov. 9-ikén a magyar tanítószegély számos tagból álló képviselői tisztelgett a közokt. minisztériumban, hogy megköszönje Wlassits miniszternek és a minisztérium főbb személyzetének azt az egy millió koronát, aminek első részletét a Tanítók-Háza céljára már felvetek a költségvetésbe. A miniszternél P é t e r f f y Sándor talmacsolta a tanítószegély köszönetét.

Ugyancsak ő volt a szónok Z s i l i n s z k y államtitkár.

Mind a miniszter, mind az államtitkár örömeiket fejezték ki a felett, hogy valamit tehettek az erre méltó magyar tanítószegélyért.

G ö m ö r i Oszkár minisztertanácsosnál Göcz József fejezte ki a halálát. Awamethy Alajosnál ismét P é t e r f f y. Tisztelgett még Molnár Viktor. H ó m a n O t t ó miniszteri, M o l n á r Emil, Kulinszky Dezső, H a l á s z Ferencz, K a c s k o v i c s Mihály osztály tanácsosoknál s N e m é n y i Imre titkárnál. Az adott válaszokból különösen kiemelendő a Halász Mihályé azon tartalmánál fogva, hogy az ajándék elsősorban annak a magyar tanítószegélynek szól, amely minden ízében a magyar iskolát szolgálja.

Ferencz József Tanítók-Háza. A király megengedte, hogy az Erzsébet-napján, f. hó 19-én megnyíló Tanítók-Háza a »Ferencz József« nevet viselhesse. A budapesti Tanítók-Háza tehát királynak neve alatt fogja kulturális, emberbaráti és hazafias feladatait teljesíteni.

(Vajjon nem megfelelőbb lett volna-e az elnevezés, ha a »Tanítók-Háza« elnevezése nem találtak elegendőnek, ha Wlassicsról vagy arról a közokt. minisztériumi személynévről neveztek volna el, a ki ezen magas kulturális, emberbaráti és hazafias cselekedeteket tett!)

Debreczen sz. kir. város erdőhivatala.

1391.

1899.

Kaszáló átadási hirdetés.

Felkérjük az alább megnevezett kaszáló birtokos urakat, hogy a kitett napon reggeli 9 órától délután 4 óráig a kaszálójukban tartózkodni és a kiküldött bizottságot bevárni sziveskedjenek.

November 13-án, hétfőn:

51. Dr. Sz. Szabó József Kossuth-u. 27. hsz.
52. Vágó Andor József kir. herczeg 25. hsz.
53. Uszó István Sziv-utca 18. hsz.
54. Szilágyi József Timár-u. 19. hsz.
55. Kegyes Mihályné Teleki-u. 29. hsz.

November 14-én, kedden:

56. Rácz György Kossuth-utca 71. hsz.
57. Kozma János Rákóczy-utca 57. hsz.
58. Bőr József
59. Kecskés András Sziv-utca 13. hsz.
60. Sándor Mihály Haláp.

November 15-én, szerdán:

61. Nyilas Ferencz Haláp.
62. Nagy János Teleki-u. 76. hsz.
63. Pinczés Mihály örökösök Egyházi hivatal.
64. Molnár Ferencz Mester-u. 6. hsz.
65. Móricz András Hajnal-u.

November 16-án, csütörtökön:

66. Bundi Peterné Rákóczy-u. 58. hsz.
67. Daku Mihály Szappanos-u. 17. hsz.
68. Diószegi János Szappanos-u. 20. hsz.
69. Kerekjártó István Borz-u. 30. hsz.
70. Kovács János Timár-u. 40. hsz.

November 17-én, pénteken:

71. Kovács István.
72. Pongor József Jókai-u. 23. hsz.
73. Csiszár Ferencz Tanító-u. 16. hsz.
74. Ábrahám László Kossuth-u. 51. hsz.
75. Szőke Ferencz Teleki-u. 33. hsz.

November 18-án, szombaton:

76. Bacsó István Török Balint-u. 18. hsz.
77. Polgári Balint Nap-u. 4. hsz.
78. Szűts István Csapó-u. 82. hsz.
79. Bihari István Csapó-u. 66. hsz.
80. Sárvári Antal Törvénysek.

November 20-án, hétfőn:

81. Tóth József Mester-u. 11. hsz.
82. Bikfalvi Balint örökösei.
83. özv. Szathmáry Józsefné Honvéd-u. 55. hsz.
84. E. Kovács István.
85. özv. Szűcs Mihályné Szalkai-u. 3. hsz.

November 21-én, kedden:

86. Szilágyi János Boldogfalvai-u. 20. hsz.
87. Jenes Mihály Hajó-u. 24.
88. Csonka István Martinka.
89. Balogh János és Julianna Mester-u. 24. hsz.
90. Boros Jolán Hajnal-u. 3. hsz.

November 22-én, szerdán:

91. özv. Varjas Józsefné Lorántffy-u. 18. hsz.
92. Lukács István Haláp.
93. özv. Takács Mihályné Eötvös-u. 83. hsz.
94. Nagy János Csillag-u. 64. hsz.
95. Papp János Nap-u. 8. hsz.

November 23-án, csütörtökön:

96. Bihari Mihály Sziv-u. 22. hsz.
97. Liptai Miklós örökösei Rákóczy-u. 13. hsz.
98. Sarkadi Ferencz József kir. hr.-u. 38. hsz.
99. Pomor István.
100. Kovács Ferencz Szappanos-u. 9. hsz.

November 24-én, pénteken:

101. Márta József Bercsenyi-utca 7. hsz.
102. Rácz János Lorántffy-utca 26. hsz.
103. Major Balintné Gyöngyvirág-u. 13. hsz.
104. Bundi József örökösök Eötvös-u. 14. hsz.
105. Miszkei István Pacsirta-u. 41. hsz.

November 25-én, szombaton:

106. Tóth János Czegléd-u. 3. hsz.
107. Somogyi Lajosné.
108. Pataki István Pacsirta-u. 33.
109. Csáky János Kut-u. 46. hsz.
110. Boldog David Csemte-u. 17. hsz.

Debreczen, 1899. évi október 27.

A városi Tanács.

Kufeke

a tej legjobb hozzatété a betegséget megakadályozza és eltávolítja gyermekliszt.

Kapható gyógyszerárakban és droguistáknál.

Legjobb és legolcsóbb cipők bevásárlási forrása

Tolnai Dánielnél

férfi-, női- és gyermek cipő nagy áruházában

DEBRECZEN, a főpostával szemben,

hol szép formájú szolid elven készített tartós Budapest, Bécs és valódi

Karlsbadi **CZIPŐK**

olcsóbb árban mint bárhol beszerezhetők.

Nagy választék

egyszerű, valamint a legelegánsabb kivitelű cipőkben, mi által a legmesszebb menő igényeknek is megfelelhetek.

Divatos
női ruha szövetek,
selymek,
női ruha flanellek,
cosmanosi mosó velezek,
Himalaya téli kendők,
olcsó szabott áron kaphatók
Szabó Lajos Fiai cégénél
Debreczen.

500 Forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használata mellett, melynek üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik (Csomagolásuk külön 10 kr.) **Bartilla A. örökösai (E. Winkler) Wien, 19/1. Sommergasse 1.** Kapható Debreczenben: **Mihalovits István** a kigyóhoz-címzett gyógyszerárban. Határozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentésért jó díjazás adatik.

Új asztalos műhely.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Jókai-utca 36-ik sz. alatt épület- és butor

asztalos műhelyet

nyitottam, a hol is minden e szakmába vágó munkákat a legnagyobb szakismerettel pontosan és mérsékelt árak mellett készítek.

Készítek szóró rostákat és elvállalok gazdasági cséplőgép javításokat és ennek pótszalmarázóra való átalakítását.

Saját tanulmányu nagy törekrázó rostáimat különös figyelembe ajánlom, mint nagyon használható eszközt, mivel igen kitűnőnek bizonyult.

Tisztelettel
Nagy Károly
asztalos mester.

**Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller**
• Liniment. Capsici comp. •

Ezen hírneves háziázer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közönségnél, osztrák, fagyaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorla Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziázer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**
RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Hazai czipő készítmények.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy főpiaczon, a városházával szemben levő

czipő üzletemben

csakis saját készítésű, felügyeletem alatt álló kész férfi, női és gyermek czipő gyártmányok vannak raktáron, a melyeket mérsékelt árak mellett bocsátom a m. t. közönség rendelkezésére.

Megjegyzem még, hogy a készítéshez kitűnő minőségű anyagot használok.

Tessék megpróbálni, hogy nálam a legjobb czipőárak kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Nemes Gábor,

czipész.

Egy 5 szobás emeleti lakás

kényelmes mellékhelyiségekkel a Piacz kellő közepén azonnal kiadó.

Bővebbet ifj. **Kovács S. cégénél** Kossuth utca.

A nagy krach!

New-York és London az európai szárazföldet sem hagyták kíméletlenül és így egy nagy ezüstáru-gyár kényszerítve lön egész készletét a munkaerőnek nagyon csekély megtérítése ellenében eladni. Én vagyok meghatalmazva ezen megbízás keresztülvitelére Bnnélfogva mindenkinek megküldöm a következő tárgyakat csupán frt 6-60 megtérítése ellen és pedig:

- 6 db legfin. asztali kést valódi ang. pengével,
- 6 db amer. szab. ezüst-villát egy darabban,
- 6 db amerikai szabad. ezüst evő-kanalat,
- 12 db amerikai szabad. ezüst kávé-kanalat,
- 1 db amerikai szabad. ezüst leves-merőt,
- 1 db amerikai szabad. ezüst tej-merőt,
- 2 db amerikai szabad. ezüst tojás-kehelyt,
- 6 db angol Viktória-alsótálcát,
- 2 db feltűnést keltő asztali gyertyatartót,
- 1 db thea-szűrőt,
- 1 db legfinomabb czukorszórót.

44 db összesen csak frt 6-60.

A fenti összes 44 tárgy ezelőtt 40 forintba került és most ezek frt 6-60 minimális áron kaphatók. Az amerikai szab. ezüst teljesen fehér érc, mely az ezüst-szint 20 évig megtartja a miért jótállás vállalatik. A legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem szédélgesen

alapul, mely szerint ezennel nyilvánosan kötelezem magamat mindenkinek, a kinek az áru meg nem felel, az összeget minden akadály nélkül visszatéríteni; és senki se mulassza el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen díszgaranturát megnézze, mely pompás

menyegzői és alkalmi

ajándéku minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas.

Kapható csupán:

A. HIRSCHBERG'S

szab. amerikai ezüstkivíteli áruház

Wien, II., Rembrandtstr. 19./D.

Telephon 14597.

Szétküldés a vidékre utánvétellel, vagy az összeg előleges beküldésével. Tisztító por hozzá 10 kr. Csak a mellékelt védjeggyel valódi, (egészségi érc).

Kivonat az elismerő levelekből:

Az első küldeménnyel meg vagyok elégedve kérek még egy készletet!
Kalocsa. Majorossy János, kanonok.

A küldeményt megkaptam és igen meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 krért.
Kolozsvár. Nagym. Bánffy bárónő.

A küldeményt megkaptam, meg vagyok elégedve, kérek még egyet.
Bozovics. Keresztes Sándor, főszolgabíró.

**Megbízható
férfiruha szöveteket**

minden kivitelben ajánl

jutányos árban

**a Kastner és Öhler cég
posztóosztálya**
GRÁ CZ.

Különlegesség: Stíriai lóden.

Minták ingyen. — Magyar levelezés.

Legfinomabb

harczi kanári énekesek !

Saját nevelés, a legszebb éneklési tehetség eladok 8, 10, 12, 15, 20 márkáért, jótállás, utánvétel és 8 napi próbaidő mellett. Prospectus ingyen.

W. Heering, St. Andreasberg

(Harz) 427. Hannover provincia.

Már 35 év óta az udvari istállóban és a nagyobb katonai és polgári istállóban erősítésül nagyobb társadalmak előtt s az erők visszaszerzésére farsztó menetek után az idegek merevsége s nyílások esteiben, trainirozásnál a lovat rendkívüli munkabírásra teszi képessé.

Főraktár:

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fedelmi udvari szállító.

Kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

Női- és gyermek felöltők nagyraktára.

Női ruhák saját műhelyemben legizlésebben készíttetnek.

A „Kék Csillag“
áruházaz őszi idényre a következő árat
jegyzí:

Női ruhaszövetek	12 krtól	4 frtig
Női posztók	25 krtól	2.50-ig
Pongis selymek	40 krtól	1.50-ig
Merveilleux (sima)	1 frt	10 kr.
Taffet glacé	„	1 frt 38 kr.
Fekete selymek nagyválasztékban.		
Spárga szőnyegek	18 krtól	
Brüssel	98 krtól	
Tapestry	1 frt	20 kr.
Nyírott	1 frt	90 kr.
Szobaszőnyegek	2 frt 35 krtól	10 frtig.

Szolid és pontos kiszolgálás.

A „Kék Csillag“

női dival,

vászon, fehérnemű és szőnyeg
áruház

Főpiacz, Kistemplommal szemben.

Az elismert

legjutányosabb bevásárlási
forrás.A családoknak valósággal
nélkülözhetlen.

Szabott árak.

A „Kék Csillag“

a gyapju és selyem folytonos ár-
emelkedését nem használja ki, sőt
a régi olcsó árakban árusít, mit
azért tehetünk, mert óriási tömeg
árakat vettünk meg a régi árakban
a külföldi piacokon.

Férfi gallérok	darabja	12 kr.
Kézelők	párja	25 kr.
Ingek (fehér)	1 frttól	fejebb.
„ színes	50 krtól	fejebb.

Szolid pontos kiszolgálásért kezeskedünk
tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai

Szőlővessző-eladás.

A méltóságos gróf Dégenfeld József és
Dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező

Erzsébet szőlő-telepen

sz alabb jegyzékelt kiváló minőségű, tökélete-
sen fajtiszta szőlő-vesszők úgy őszi mint
tavaszi szállításra eladók.

I. Gyökeres:

O asz rizling	86000 drb.
Kadarka	50000 „
Oportó	3000 „

II Sima:

Olasz rizling	150000 drb.
Kövi dinka	90000 „
Oportó	20000 „
Nagyburgundi	50 00 „
Kadarka	80000 „
Fehér chasselas	20000 „
Zöld silváni	10000 „

Bővebb felvilágosítást nyújt

az Erzsébet szőlő-telep
kezelésébe.

iroda Debreczenben, Kossuth-utca 32. sz

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni
egészségügyi kiállításokon diszoklevéllel
s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekinté-
lyek által kiprobált s nagyobb kórodákban
kitünő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármí-
nemű csuzos bántalmait, u. m. köszvény,
csuz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.Hatása némely esetben meglepő, a
menyiben gyakrabban idültebb eseteknél
is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat
teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással
1 korona, erősebb 2 korona 40 fillér.Főraktárak Budapesten: Török József
ur gyógyszerárában, Király-utca 12. és
dr. Egger A. ur gyógyszerárában, Váci-
közut 17. szám. — Ugyazintén a főváros
összes s a vidék csaknem összes gyógy-
szerárában, valamint a készítőWidder Gyula gyógyszerész
S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Ügyszintén Debreczenben: Dr. Rotschnek
V. Emil, Tóth Béla, Mihalovits I. gyógyszerészeknél.

Boros Testvérek

női divat áruház DEBRECZEN, Kossuth-u. 6. sz.

Raktárunk feleslegét: Finom női ruha-
kelme maradékok árait

felére szállítottuk le.

Selymek, Bársonyok.

Velezek, Kendők, Echarpok, Harisnyák,

Keztyük
leszállított árakban. — Nagy választék.

Női kézimunkák és kellékek.

Olcsó
alkal-
mas
aján-
dék
tár-
gyak.Olcsó
alkal-
mas
aján-
dék
tár-
gyak.

Felülmulhatlan olcsóságok.

Hufeisen-H-Stollen (Patent Neuss)

Mindég éles! Koronálópés kizárva!
A lovak kimélése mindig biztos lépés által.
Az egyedül észszerű sima utaknak
A H-Stollen előnye az aczél különös jósága által, melyet csak mi használ-
unk, hirtelre vannak. Csekélyebb értékű utazatok megvédésére minden
egyre löpátkó H-Stollen mellékeltlen látható gyári védjeggyel van ellátva,
melyre a vételnél ügyeljünk.
NAGY ARKEDVEZMÉNY.
Árkap és bizonyítványok ingyen és bérmentve.
LEONHÁRDT & Comp., BERLIN-SCHÖNEBERG.

Alkalmi bevásárlás!

Van szerencsém értesíteni a n. é. közön-
séget, hogy a

Besenczky Kálmán-féle

nőidivat, vászon és rövid-áru üzletet

megvettem és a mai naptól a gyári árnál
is olcsóbban árusítom el.

Tisztelettel

Kiss Lajos.

Alkalmi bevásárlás!

Alkalmi bevásárlás!

Alkalmi bevásárlás!

Sárguló levelek.

Írta: Gondy Károly.

A meiningi nagyhercegnő, a brit fejedelem asszony szép unokája jól mulatott Bpestben. Egészen otthonosnak, vagy talán még annál is jobban érezte magát. Igérte, hogy többször is ellátogat, mert nagyon megkedvelte a mi székvárosunkat és ügyes gavallérainkat.

Ugy látszik, nem osztozik a lejubilált nagyanya gondoljaiban, nem törődik a burokkal, sem hogy Durban vagy Moll-ban fog-e az angol spleen rhapsodiája végződni. Ő fenségének kedvesebb a naturalis Berkes cigány, ki kóta nélkül lelkesít, mint White karmester, kit kótára alla breve elverték. Kocintott is a primással, mert hiába, a hol mulatnak, ott a cigány a prima person-, kivált ha játéka is hercegi, mint a Berkesé. Hát könnyebb és nem is oly veszélyes összekocogni habzó pezsgővel, mint a búrok telpezsdült verével.

A mi magas vendégeink mind úgy vannak Bpesttel; elmondhatják hevenyében: jöttem, láttam, győztem! Bizony a magunk fajtájú polgar ember hiába megyen, hiába néz ott körül, semmiről sem győződte meg. Nem viszik a parkklubba, nem az orsz. kaszinóba, hanem mint „asino“ mehet oda vissza, a honnan jött. A látogatás resummeja, a brit-felver hercegnő anyanyelvén hangoztatva: Die Grossherzogin von Meiningen, hägt über uns gute Meinungen.

Nehéz volna megjelölni az évszakot, melyben a kérkedő jelmondatunk: „Extra Hungariam non est vitæ szárnyra kelt.“ — Lehet, hogy ez is ősszel a szüreti prés alól fakad; most már hiába szoritjuk, sajtoljuk a törkölyt. A felvidéki honvéreink ugyan csak extra Hungariam keresik a megélhetést. Régtől szállingóznak szebb hazába (?) Amerikába, most meg tömegesen indulnának Transzvalba a búrok segélyére. De a semleges miniszterelnök figyelmeztet a veszélyre és kerekén kijelenti: Vigyázz magyar! mert a búrok: hurrok. Sokan elvitorláztak, még mielőtt a pálinkában eláztak, mint az ipazi százok sok év előtt, de nem a bakszások, kik csak azt várják, hogy mi Árpád fajtái költözzünk jobb hazába; a végleges szabadság birodalmába! No majd az új népszámlálás és a fehér lepedőbe burkolt ijeszítő statisztika kimutatja: hány még e szegény földünkön a lélek statisztika?!... Bizony fellérne szegényekre, kis meleg ruha és melegenítő kályha.

Természetében van az embernek, hogy a tél közeledtével úgy feldereng a régi nomád élet romantikus fénye; huzódna kelet felé... talán örökre az ősi fészekre, melyet Zichy, a nemes gróf oly ahatattal kutat! — Igen, közel állunk az elhatározás pillanatához... a derengő fény vezér csillaggá: vezető Nappá vált, mely királyokat is csábít majd kelet felé! Születik-e újra megváltók, hogy lenne egy-nyolc ismét a föld; egyenlő a szívek mértéke; ne aradna a folyó, ne patakzana a könyv annyi bánat felett?! Valjon lesz-e újra vízözön (Sündfluth)? Igaz-e mit Doré a bibliai özönvíz képeben oly megragadóan fest, hogy: legeslegutoljára a legmagasabb hegyen a tigris tartja kölykét a szájában?! Lehet, hogy e vad jelent meg Noénak galambképében, hogy oly kegyetlen a mai világ!

Az ezredéves hon szíve úgy sajog és annyi sebhelyen vérzik; nem csodálom, ha sebláza többé el nem hagyja! Szép hazám oltáran kigyuladt az égő vágy, dul az emészítő tűz... nem, maga az oltár ég; ki oltja azt hamarjában?!

Hát ti román atyafiak, miért mennétek idegen tüzet oltani: miért mennétek egy ködös ország védelmére? Talán irthan van melegeitek?

A hier! jelen! zde! aica! mindannyi őszi levél zizegő hullása! A jelentéktelen felkiáltók oly heves indulat szókra vátak! Tant de bruit pour un mot! Az anya ha hívja gyermekét, hogy idegen nyelven feleljen: ezt még a buvócskában sem lehet megengedni.

Kiki védje anya nye vét otthonában, az idegen belépő alkalmazkodjék a játékszobában, védje még az ágy alatt is az álláspontját és ne töltsön Austria supremáciáját. Hiszen ők vannak legkevésbé! De ha a Gesamt-monarchie szörnye most is kísértet, hiába foly köztünk a „Donau“, mi csak „Bach“-ban fürdünk.

Tisza az ősz, meg a harmadik hier-nőkre sem szállt várába nyugodni: vezeti a delegációt Bécsbe, szebb hazájába. Hát már ott illő hier-rel (Isten hírével) apportirozoi (bécsie-en: aborodirozni) abordez l'ennemi. Majd ha csehül áll a mi kvóta ügyünk, akkor kiáltanak unisono hogy: Zde!... Hallod-e? — Igen, a zde a Tisza lexikonban is előfordul; p. Képe: zde! — Jobb is lesz a kvótát és nem a gyenge szavát emelni.

A király dönt! Hát mikor nem dönt a király? Egy hajszálunk sem görbülhet az ő szent akarata nélkül. Hát a „k o r o n a“ és a „la souveraineté“ egyebet jelent?

Száz szónak egy vége, és száz végnek egy szava! Minkei szörnyű rosszul traktálnak Bécsben, ha mindjárt magunk fizesztjük a terítéket, de még azon felül, hogy a magunkét fogyasztjuk külön megtraktálnak. — Mi, a kormány választott népe könnyebben felejtjük a but ha banketteztünk es con amore a Bika patkójában csücsülünk, habozás nélkül bátran ürítjük a kelyhet es mint a zászlót bontjuk a feszülő melet.

Nem rég a mi derék ezredesünk magyar pohárköszöntőjében hangsúlyozta a polgárság és katonaság közötti jó egyetértést. Hát mi is volna a civíl, mint leveiközött katoná, ki mondur nélkül is vedi hazáját, királyát?!... Csak hogy ennek az a hátulütője, hogy nem az ezredesét, de a kapitánytól függ a mi békés hajlamunk ápolása. Hajdan is nem a főszolgabíró, de a hajdu mérte közvetlenül a mogyoró botot.

A tel közeledtével lassanként jelentkeznek a párok a „polgáriban“, így kívánja a világ sora. A polgári szívek csak hamar végeznek, nem úgy mint a kék verűek. Hideg vér: csiga vér, tekeres van a hátán; tekervényes az utja. Po garok között könnyebb az összeférközés; a „mesalliance“ idegen szó: különös, hogy ebben a caviar mesallianceban most csupa h-rcegek szerepelnek... nem kell nekik a maga fajtája; misszoi-másolni szeretnének; rájuk ragad a keresztje és.

Nekünk is vezérelt a szelid ősz egy braganzi herceget, ki szépen bemutatkozott kollegáinak és hamar kivette a részét: híres Hortobágyon kacszott. Valjon ki eszi a főszege vadat? Kár, hogy nincsen Géczy-nk, oly nehéz a vadhoz jutni, nincsen ki szállítaná házhoz.

De azért nem lehet panaszunk, van elég szelid vad a ház körül, ki vad egyetértésben él a vadászával. Sok a vadházaság; most is szép arányban jelentkezett a törvénytelen, ki majd csak később pirulva jelentkezik a világot előt!...

Nem csodá, ha e szűk anyagi világban ócsóbban kötnek szívfrigyét és hitelbe, Isten nevében tejesíthetik az ő szent akaratait. Hiszen a pénz sem ér semmit, mutatja, hogy épen a pénzesek válnak: a királyok a boldogtalanok!...

Elárulnék most szörnyű dolgot, toldanék még hozza valami bolondot. De hat ki biztosít, hogy a világnak csakugyan vége lesz? Nem reszkírozom, mert maskülönben en kerülnek a dutyi örök homályába.

Én tehát, mint eddig, csak tényekből kiindulva, azt kiáltom: Kverausz!... Hapták! Vigyázz! — Biela, kiról a rettegett üstökös van elnevezve, osztrák kapitány volt. Josephstadtban fedezte fel e ketté vált rémet. Ha tehát nem akarjuk, hogy az égi szörny és osztrák szellem beléuk ne kössön, megjelenésekor résen legyünk és teli torokkal egy nagy „H i e r l“-t kiáltunk.

Biztosak lehetünk, hogy a végbukástól mentve lesz a Gesamt-Monarchia!

CSARNOK.

Miről regél a malom?

Regény.

Sudermannától. (26.)

Márton érzi, hogy csittul haragja. A sánalatos kép részvétet kelt benne. Utána megy Jánosnak, megfogja karját s szeretetteljesen szól hozzá:

— Gyere öcsém, késő van már, menjünk haza!

Az azonban kirántja kezét s halálfelelemmel néz bátyjára s rekedt hangon rival!

— Hagyj engem nem akarok rólad semmit sem tudni, hagyj engem, nem vagyok az öcséd többé — — —

Márton fölemelkedik, kezeivel görcösen szoritja a mellette álló asztalt, majd összecuklik s mintha nehéz kard csapott volna rá, esett a földre.

János azonban otthagyja, rohan onnét tovább. Az erdő bezárul mögötte.

Ezentul szomorú napok virradtak a Felshammer malomra.

Mikor másnap reggel hazajött — csend, siri csendült a házon — elővette a malomkulcsot s felment abba a kis oduba, melyet büne templomául emelt. Ott találták meg déln cselédei, fehér volt mint a fal, fejét teoyerebe hajtotta, szakadatlanul azt hajtotta: — Itt a bűnhődés Fritzer! — a bűnhődés Fritzer!

A szellem a régi borzalmas szellem, melyről azt hitte, hogy megsemmisül örökre, megint rajta ül és éles karmait nyakába vájja...

A cselédek erőszakkal vitték ki odujából. Fáradt, nehéz léptekkel hagyta el a malmot. Felesége heesett arcza, félénk, zavart tekintettel találta egy sarokban gubbasztva. Az asszony két kezébe fogta ura fejét, nézett, nézett a reszkető ember szemébe, a ki egyre azt mormolta:

— Bűnhődöm Fritzer!

A nő, halva e borzalmas szavakat, teste összecuklott.

„Tudja már? Vagy nem még?... János mindent megvallott talán?... Vagy vélellenül tudta meg?... Csak sejtí meg?...“

Ettől kezdve teste-lelke megsemmisül a félelemtől és vágyól az után a kit szerelme világgá hajtott. — Sápadt lesz, soványodik s arcának rózsái hervadnak... mint az alvajáró támolgy ide s oda. — — — Sze-meit kék karikák övezik, melyek mind szélesebbek lesznek, szája körül két ráncz jelenik meg, mely hol erre, hol arra huzódik, s nyugtalan, mint a táncsoló mocsártüz.

Márton mindezt nem látja. — Egész ényét az elvesztet öcsöce miatti gond tartja fogva. Az első napokban mindig remelt, hogy még visszatér, elfeledv, a mit a részeg örületében mondott. És ő — ő lesz az utolsó a ki említést teygen arról!

De mikor nap mulik nap után és János csak nem jön, az aggodalom mind nagyobb lesz benne: keresi az elveszette, merre járhat, kezdetben csakély szerencsével, mert a falvak között kicsiny az érintkezés.

De mindig szaporodk a hírek száma, ma itt van, tegnap pedig ott látták, egy faluból a másikba megy s mindig társasághan van. „Bolond Janinak“ hívják mindenfelé és a merre jár, megtelik a kocsmá, pattan a dugó, csörren a pohár és ha a kedv magasra szökken, csörömpöl az ablaküveg, is melyen át az üres üveg az utcára repül. Hajrá!... A „bolond Jancsi“ megfizet mindent! A ki az utjába akad azt megvendégeli, aztán meg micsoda nótákat, vlg történeteket énekel, hogy az ember majd megpukkad nevéteben! Igen kitünő czimbora ez a „bolond Jancsi“

Folyt. köv.

Az Alsó Szabolcsi Tiszai ármentesítő Társulat Igazgatósága.

ad 499—530 kgy. III/12 sz. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Az „Alsó Szabolcsi Tiszai ármentesítő Társulatnál” megüresedettnek nyilvánított **ellenőri állásra** az 1899 évi október hó 2-ik napján tartott választmányi és közgyűlés III/12 pontja alatti rendelkezéshez képest nyilvános pályázati hirdettetik.

Az állás 1000 frt évi fizetés, 300 frt lakpénz, utazásoknál 4 frt napidíj s 1 frt 40 kr. mértföldpénz javadalmazással, s a mennyiben valamely jelentkező véglegesen alkalmaztatnék a szabályok szerinti nyugdíj jogosultsággal van egybekötve; — kötelezettségei s munkaköre a társulati alap és ügyviteli szabályokban van előírva

A pályázati kérvények — melyhez az alapszabályok szerint tiszti biztosítékul leteendő 1000 frt. vagy készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban okvetlenül meléklendő, s melyben a folyamodók kora, elméleti képesítésük, különösen a könyvviteli és számadásokbani jártasságuk és eddigi foglalkozásuk igazolandó, **folyó évi december hó 2-ig**, nagyméltóságu gróf Dessewffy Aurel társ. elnök urhoz intézve, Debreczenben **a társulat Igazgatójánál nyújtandók**, esetleg postai úton küldendők be.

A választmány által megválasztott egyén állását Debreczenben — a választás után azonnal, legkésőbb azonban December hó 20-ig okvetlenül köteles elfoglalni.

Debreczen, 1899, November 3-án.

Dienes Barna
társulati igazgató

9998 tk. szám.
1899

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. tszék, mint telek-könyvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy Szép Sámuel végrehajtonak Szőlősi Károly elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tszék (a derecskei kir. jbiróság) területén levő Tépe község határában fekvő Tépei 144 sz. tjkvben A. I. 1. 12—17. sor. 151. 539—756. 827. 1096. 1243. 1410. 1526. 1589. hrsz. foglalt ingatlanokra 1010 frtban, az ugyan azon tjkvben a + 1. sor. 1870 hrsz. ingatlanra 2 frtban; a + 2. sor. 2034 hrsz. ingatlanra 74 frtban; a + 3. sor. 333/b. hrsz. ingatlanra 74 frtban a Tépei 869 sz. tjkvben A. I. 1. sor 150 hrsz. ingatlanra 160 frtban megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határ dől az **1900. évi január hó 22. napján délelőtt 10 órája** Tépe község hazához kitűzetetett. A kikiáltási árak a fent részletezett becsárak azonban az árverésre kitett ingatlanok szükség esetében a kikiáltási áron alól is el fognak adni. Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnék átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál és Tépe község elöljáróságánál tekinthe ökmeg.

Kelt a debreczeni kir. tszék, mint telek-könyvi hatóságnál

1899. évi szeptember hó 23-án.

Harsányi Gusztáv
kir. tszéki bíró

Gyors és biztos segély gyomor- betegségek és azok utóbajaiban!

A legjobbnak bizonyult **HÁZISZER**, mely az emésztést szabályozza, rendszeres vérkeringést eredményez, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt, és pl. étvágytalanságot, savanyu felbőfögést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcöt, vértolulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam

Kiváló fájdalomcsillapító, anti- septikus, gyógyító és a hegedést elősegítő szer.

Minden gyulladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mellgyulladásáé, tejrekedés és keményedésé, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genyedések, továbbá körömgennyedés és ugynevezett körömméreg a kézen és lábujjakon, keményedések, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holttetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált.

Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógyszer-től PRÁGÁBAN 203—III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti, egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön bevált háziszser, 1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt.

Dobozban 35 krjával. Postán 6 krral drágább.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai **Fragner B.** gyógyszer-tárából és figyeljen arra, hogy a **Dr. Rosa balzsam** csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű védjegy.

A ki egy utazást talál és nekem bejelenti, jutalmat kap!

Elismerő levelek esrei rendelkezésre állnak.

Raktárak Budapesten:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárában. **EGGER A.** gyógyszer-tárában.

Debreczen kaphatók: **Dr. Rotschnek V Emil** és **Mihalovits I.** gyógyszerészeknél.

Főraktár **FRAGNER B.** cs. és kir. udvari szállítónál, a fekete sas gyógyszer-tárá Prágában a Spornier-utca sarkán 203. sz. a készítőnél

Serravalló-China bora

v a s s a l,

orvosi tekintélyek, mint udv. tanácsos, **Dr. Braun** udv. tanár, **Dr. Drasche** tanár, udv. tan. lovag **Dr. Kraft-Ebing** tanár, **Dr. Monti** tanár, lovag **Dr. Mosetig-Moorhof** tanár, **Dr. Neusser** tanár, **Dr. Schauta** tanár, **Dr. Weinlechner** tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánva.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus **Róma** 1894.

IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus **Nápoly** 1894.,
Általános kiállítás **Turin** 1898.,

Arany érem:

Kiállítás: **Venécia** 1894., **Kiel** 1894., **Amsterdam** 1894.,
Berlin 1895., **Páris** 1895., **Quebec** 1897.

Több mint 900 orvosi elismerés.

Ezen kitűnő, új életet gerjesztő szer, **kitűnő ize** miatt különösen gyermekek és asszonyok által kellemesen használtatik. **1/2 literes üvegekben á frt 1.20, 1 literes üvegekben á frt 2.20.** Kapható minden gyógyszer-tárában.

Serravalló gyógyszer-tár Triesztben,

gyógyárak nagybani szétküldése.

Alapított 1848.

Hirdetmény.

Ő cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása alapján ezennel megkezdetik

a XXI. m. kir. államsorsjáték

rendezése, melynek remélhető tiszta jövedelme **közhasznú és jótékony célokra** fog fordíttatni. E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint **365.000 koronára** ragnak és pedig:

1 főnyeremény	— — — 150.000 korona	10 nyeremény	— — — á 1.000 korona
1	— — — 50.000 „	20	— — — 500 „
1	— — — 20.000 „	50	— — — 100 „
1	— — — 10.000 „	100	— — — 50 „
2 nyeremény	— — — á 5.000 „	1000	— — — 20 „
5	— — — 2.000 „	6500	— — — 10 „

Az összes nyeremények készpénzben fizetnek ki.

A húzás visszavonhatlanul **1899. évi december 30-án** Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX., Csezelrakpart, félemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi adó- és sóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegnél.

Budapesten, 1899. aug. hó 1-én.

M. kir. lottójövedéki-igazgatóság.